

Riksdagens snabbprotokoll

2023/24:111

Tisdagen den 7 maj

Kl. 13.00–15.03

Det justerade protokollet utkommer inom tre veckor eller vid den tidpunkt som talmannen bestämmer. Talare som vill göra anmärkningar mot snabbprotokollet ska anmäla detta senast kl. 12.00 den tredje vardagen efter sammanträdet.

§ 1 Justering av protokoll

Protokollen för den 15 och 16 april justerades.

§ 2 Meddelande om partiledardebatt med anledning av val till Europaparlamentet

Andre vice talmannen meddelade att partiledardebatt med anledning av val till Europaparlamentet skulle äga rum *onsdagen den 22 maj kl. 9.00*.

§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövningar

Andre vice talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2023/24:33 för torsdagen den 2 maj i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från utrikesutskottet.

§ 4 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2023/24:708

Till riksdagen

Interpellation 2023/24:708 Arbetet för att stoppa utsläppen av PFAS
av Jytte Guteland (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 24 maj 2024.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 2 maj 2024

Klimat- och näringslivsdepartementet

Romina Pourmokhtari (L)

Enligt uppdrag

Maria Åhrling

Expeditionschef

Interpellation 2023/24:733

Till riksdagen

Interpellation 2023/24:733 Regeringens åtgärder mot PFAS-föreningar i dricksvatten
av Joakim Järrebring (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 28 maj 2024.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 6 maj 2024

Klimat- och näringslivsdepartementet

Romina Pourmokhtari (L)

Enligt uppdrag

Maria Åhrling

Expeditionschef

§ 5 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Konstitutionsutskottets betänkanden

2023/24:KU11 Justitieombudsmännens ämbetsberättelse

2023/24:KU12 Valfrågor

2023/24:KU18 Minoritetsfrågor

Utrikesutskottets betänkande

2023/24:UU14 Mänskliga rättigheter

Försvarsutskottets betänkande

2023/24:FöU8 Finansiering av kommuners medverkan i frågor om slutförvar

Näringsutskottets betänkande

2023/24:NU12 Regional utveckling

§ 6 Svar på interpellation 2023/24:675 om regionala skillnader i arbetslöshet

Anf. 1 Arbetsmarknads- och integrationsminister

JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Serkan Köse har frågat mig vilka åtgärder jag och regeringen avser att vidta med tanke på

den ökande ungdomsarbetslösheten och de regionala skillnaderna.

Regeringen har vidtagit en rad åtgärder och har fokus på att pressa tillbaka arbetslösheten. Den viktigaste åtgärden är att prioritera bekämpningen av inflationen genom en återhållsam finanspolitik. Inflationen är till stor del roten till det ekonomiska läge som Sverige befinner sig i, och en effektiv inflationsbekämpning är nödvändig för att stärka Sveriges ekonomi. Det är en förutsättning för en gynnsam ekonomisk utveckling för både hushåll och företag.

Alla som kan arbeta ska göra det. Regeringen fortsätter arbetet för att återupprätta arbetslinjen. Det ska löna sig att gå från bidrag till jobb, och som ett led i detta har bland annat jobbskatteavdraget för låg- och medelinkomsttagare förstärkts. Höga krav ska ställas på den som söker jobb, kombinerat med att arbetslösa erbjuds rätt stöd och insatser. Dessutom ska det också finnas tydliga aktivitetskrav för att få bidrag.

Läget på arbetsmarknaden har försämrats, och arbetslösheten väntas öka under 2024. Unga i åldern 16–24 år som har varit arbetslösa och inskrivna på Arbetsförmedlingen i minst tre månader under en fyramånadersperiod kan erbjudas en plats i jobbgarantin för unga. Inom programmet erbjuds olika typer av insatser och stöd, till exempel arbetspraktik, arbetsträning, studie- och yrkesvägledning och arbetsmarknadsutbildning.

Den ökade arbetslösheten bedöms minska ungdomars möjligheter att få arbete. Möjligheten att skapa sommarjobb för ungdomar i kommuner med hög arbetslöshet bör därför stärkas. Jobben ska vara tillgängliga att söka för alla ungdomar i relevant åldersgrupp i dessa kommuner.

Den enskilt viktigaste insatsen för ungdomar för att långsiktigt etablera sig på arbetsmarknaden är utbildning. Utbildning av hög kvalitet stärker individens möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och gör det möjligt att ta till vara allas kompetens.

Satsningarna som gjorts på fler platser både inom yrkeshögskolan och den yrkesinriktade vuxenutbildningen förbättrar tillgången till utbildning så att fler snabbt kan komma i arbete. I enlighet med budgetpropositionen för 2024 tillfördes medel motsvarande 19 500 utbildningsplatser på regionalt yrkesvux samt yrkeshögskolan, och i vårandringsbudgeten för 2024 föreslås ytterligare 167 miljoner kronor för 2 000 fler utbildningsplatser på regionalt yrkesvux. Satsningarna är avgörande både för Sveriges konkurrenskraft och för att förbättra individernas möjlighet att få ett arbete.

Arbetsförmedlingen har också i årets regleringsbrev fått ett fortsatt uppdrag att öka den geografiska och yrkesmässiga rörligheten bland arbetslösa. Den som står utan arbete måste vara beredd att läsa in en utbildning, omskola sig eller söka jobb i en annan kommun.

Det finns, och har länge funnits, regionala skillnader i ungdomsarbetslöshet. Med utgångspunkt från målen och inriktningen för arbetsmarknadspolitiken är det Arbetsförmedlingens ansvar att fördela resurserna

regionalt och lokalt utifrån de arbetssökandes behov och situationen på arbetsmarknaden.

Regeringen har en bra grund för att möta ungdomsarbetslösheten, och jag kommer att fortsätta noga följa frågan.

Anf. 2 SERKAN KÖSE (S):

Fru talman! Tack, statsrådet Johan Pehrson, för svaret!

Vi kan inte blunda för den alltmer oroande trenden med en ökande ungdomsarbetslöshet och växande regionala skillnader på arbetsmarknaden. Enligt de senaste siffrorna från Arbetsförmedlingen var över 43 000 ungdomar mellan 18 och 24 år arbetslösa i slutet av februari, en ökning från föregående år. Denna siffra speglar den ekonomiska krisens effekter särskilt bland unga med tillfälliga anställningar och begränsad arbetslivserfarenhet.

De regionala skillnaderna är påtagliga. Arbetslösheten sträcker sig från 5,2 procent i Västerbotten till 12,9 procent i Gävleborg. Det är djupt oroande att regeringen verkar ignorera dessa problem. Ungdomars flexibilitet kan vara en tillgång när ekonomin återhämtar sig, men det krävs aktiva åtgärder nu för att förhindra långsiktiga skador på ungdomars karriärmöjligheter.

Det är särskilt bekymmersamt att vi har en regering som tycks ha stoppat huvudet i sanden och inte vill erkänna de utmaningar unga människor i dag möter på svensk arbetsmarknad. Min oro förstärks ytterligare av att dessa frågor styrs av Liberalerna, ett parti som inte verkar prioritera ungdomsarbetslösheten lika mycket som övriga partier gör.

Jag sökte på Liberalernas hemsida för att få information om hur partiet vill bekämpa ungdomsarbetslösheten men fick tyvärr inga träffar, vilket tyder på en brist på engagemang för dessa frågor. I stället kan vi se en ambitionssänkning och en neddragning av resurser i arbetsmarknadspolitiken, vilket har försvagat Arbetsförmedlingens förmåga att stödja arbetslösa ungdomar och då särskilt ungdomar med begränsad erfarenhet.

Fru talman! Detta är ett bekymmer som även myndighetens nya generaldirektör har tagit upp. Man har nyligen efterfrågat mer resurser från Johan Pehrson för att kunna uppfylla sina mål och inte minst sitt uppdrag.

Vi ser också hur varslen inom byggsektorn nu slår mot unga, vilket är ytterligare ett tecken på den akuta situationen. Det finns en verklig risk att vi förlorar en hel generation unga som inte kan få jobb eller lärlingsplatser inom byggsektorn.

Trots dessa alarmerande förhållanden har Johan Pehrsons regering hittills inte presenterat några åtgärder eller förslag på hur man ska minska vare sig ungdomsarbetslösheten eller arbetslösheten. När vi jämför oss med Europa, fru talman, kan vi konstatera att Sverige är näst sämst efter Spanien. Vi har en ungdomsarbetslöshet som ligger på 24,2 procent i mars, vilket är oroväckande, och det borde också oroa arbetsmarknadsministern.

Jag anser att det är dags för Johan Pehrson att agera, inte bara genom att bekämpa inflationen – som han talar om i sitt svar, och det ska vi göra – utan genom att angripa kärnan i arbetslöshetsproblemet. Hitills har Johan Pehrson inte presenterat några reformer. Propositionslistan är fortfarande tom, trots att Johan Pehrson säger i sitt svar att regeringen har vidtagit åtgärder för att pressa tillbaka arbetslösheten.

Fru talman! Detta är intressant, eftersom arbetslösheten faktiskt inte har minskat. I slutet av mars var drygt 354 000 människor inskrivna som arbetslösa, en ökning med drygt 20 000 personer jämfört med föregående år.

Min fråga till Johan Pehrson är därför: Hur har Johan Pehrson lyckats pressa ned ungdomsarbetslösheten när statistiken från Arbetsförmedlingen visar motsatsen?

Anf. 3 JONATHAN SVENSSON (S):

Fru talman! Tack till Serkan Köse för att han lyfter en så angelägen och viktig fråga i den här interpellationsdebatten!

Det är väldigt tydligt att arbetslöshetsnivån varierar mellan och inom både regioner och olika delar av befolkningen. En grupp som sticker ut särskilt är just gruppen unga. Det är en grupp som under lång tid har legat på en betydligt högre arbetslöshetsnivå än befolkningen i övrigt. Ungdomarna är ofta den grupp som drabbas tidigast vid konjunkturförändringar, och när arbetslösheten redan är på en betydligt högre nivå än hos befolkningen i övrigt slår förändringar i konjunkturen betydligt hårdare mot denna ganska känsliga grupp.

Som min kollega beskriver finns också en geografisk dimension på ungdomsarbetslösheten. I Arbetsförmedlingens statistik går det att tydligt utläsa att det är i framför allt de sydligare delarna av landet, i Västsverige och i Stockholmsregionen, som ungdomsarbetslösheten ökar allra mest och i betydligt högre takt än bland de arbetslösa i övrigt. I övriga delar av landet, i Mellansverige och i de nordligare delarna av landet, har det inte skett riktigt samma dramatiska utveckling, i alla fall inte ännu.

Min kollega beskrev också hur cirka 43 000 ungdomar i gruppen 18–24 år är arbetslösa. Den gruppen kommer med all sannolikhet att fortsätta att växa under året i takt med att ekonomin saktar ned och att allt fler företag och delar av den offentliga sektorn varslar. Det är inte en hållbar situation. Många av ungdomarna riskerar att slås ut från arbetsmarknaden och hamna i utanförskap med alla de utmaningar som det för med sig.

I sin interpellation ställde min kollega Serkan Köse en konkret fråga, nämligen vad regeringen avser att vidta för åtgärder. Som vanligt ekade det relativt tomt i statsrådets svar. I stor utsträckning består svaret av saker som redan har genomförts eller är på gång i år. Statsrådet nämnde saker som bekämpningen av inflationen, likt i praktiken alla andra interpellationsdebatter i kammaren sedan han blev statsråd. Utöver inflationen handlar det om program hos Arbetsförmedlingen som

redan existerar och små satsningar på utbildningssektorn som redan har genomförts.

Den enda delen av statsrådets svar som faktiskt lyfter upp den regionala aspekten av min kollegas fråga är ungefär ett stycke långt, och det är egentligen ett konstaterande om att det finns regionala skillnader i ungdomsarbetslösheten, att de har funnits länge och att de är Arbetsförmedlingens problem att lösa.

Fru talman! Jag tycker att kammaren förtjänar ett bättre svar än att det alltid har sett ut så och att det får Arbetsförmedlingen hantera. Givetvis förstår jag och kammaren att regeringen styr landet genom regleringsbrev och så vidare, men ett mer utvecklat svar än så borde ändå vara möjligt. Detta gäller särskilt när huvudnyckeln i statsrådets svar är Arbetsförmedlingen. Myndigheten åker återigen i år på en smäll med regeringens besparingar, samtidigt som det görs besparingar på den övriga aktiva arbetsmarknadspolitiken. På så sätt kommer Arbetsförmedlingen att få ännu svårare att leverera på sitt uppdrag.

Därför tänker jag att jag ger statsrådet ytterligare en chans att utveckla sitt resonemang. Varför tror han att situationen på arbetsmarknaden ser ut som den gör för unga? Varför finns den regionala aspekten? Svara på min kollegas fråga om vilka åtgärder regeringen avser att vidta med tanke på de regionala skillnaderna i ungdomsarbetslösheten.

Anf. 4 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Varje ung människa som lämnar skolan ska efter avklarad skolgång läsa vidare, jobba, resa eller göra något roligt. Men först måste man i så fall jobba och tjäna ihop sina egna pengar. Det är jätteviktigt.

Det finns ingen annan politik för att komma till rätta med ungdomsarbetslösheten än att se till att fler ungdomar klarar skolan, klarar en utbildning, praktisk eller teoretisk på gymnasiet, som gör att de kommer ut i arbetslivet och är anställbara. Det är den största utmaningen.

Om Serkan Köse gillar att googla på nätterna ska han googla på ”utbildning ungdomar läsa-räkna-skriva-kompetens”. Då kommer han att hitta information om att ta bort de digitala slaveriplantagerna där människor går ned sig i mörka kaninhål och förstör sina liv genom att titta på Tiktok. Där händer absolut ingenting. Att se till att de lär sig att läsa, räkna och skriva är politik för att unga människor ska bli anställbara så att de kan förverkliga sina egna små drömmar. Det är den vägen vi går.

Vi vet att alla inte har haft den möjligheten. Många har gått i en skola som har ställt för låga krav med för mycket flumpedagogik. De har kanske inte haft stödet hemifrån. Många ungdomar, oavsett var de kommer från, formas av vilka förväntningar och vilket stöd de har hemma. Det är de vuxna, föräldrarna, som har ansvaret för sina barn.

Arbetsförmedlingen har särskilda insatser för unga, men min ambition är att så få unga som möjligt ska

hamna där. De som ändå kommer till Arbetsförmedlingen får insatser via garantierna.

För de unga är kopplingen till arbetsmarknadsenheter i kommunerna omfattande. De har ett allt tätare samarbete, och vi gör allt vi kan för att tajta samarbetet ännu mer. Kommunerna och Arbetsförmedlingen ska arbeta tillsammans, och hinder mot informationsutbyte ska bort. De ska använda gemensamma offentliga resurser rätt. Men det här kommer alltid tillbaka till ett enda spår, nämligen utbildning. Det finns inget annat sätt än att man är tillräckligt kompetent eller har vissa grundläggande förmågor och sedan rätt attityd så att man kan bli anställbar, oavsett om det är fråga om en subventionerad anställning eller en direkt anställning.

Sveriges glassfabriker och Sveriges batterifabriker skriker efter unga och duktiga människor som vill jobba eller personer som vill arbeta i de företag som i dag ändå har lediga arbeten – men de kan inte anställas eftersom de har för låg formell utbildning. Det finns inte riktigt någon annan väg framåt.

I fråga om de orter som är särskilt utsatta är det ännu viktigare att jobba nära. Jag var i Gävleborg häromsistens, och där tittade jag på hur man jobbar med projektet på arbetsmarknadsenheten. Men det är inte så att det bara är ungdomar som har stora utmaningar. Här kan finnas vuxna personer från ett annat land, och de talar nästan ingen svenska eller har ingen eller bristfällig utbildning från något land på jordklotet. Då finns stora utmaningar för att de ska komma i jobb. Vägen är via företag som med hjälp av stöd kan anställa dessa människor. Jag återkommer till detta.

Anf. 5 SERKAN KÖSE (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för inlägget. Det var inget svar på frågorna, och det var inte ett svar på hur man tänker ta sig an utmaningarna.

Statsrådet klagat över Tiktok, men problemen är djupare än så. Jag nämnde att det i dag finns många tusen arbetslösa ungdomar på den svenska arbetsmarknaden. Men det går inte att diskutera ungdomsarbetslösheten utan att belysa situationen för unga med funktionsnedsättning. Det är förvånande att statsrådet i sitt svar inte sa något om hur situationen för unga med funktionsnedsättning ser ut på arbetsmarknaden.

Statistiska centralbyråns siffror visar att endast hälften av personerna med funktionsnedsättning är sysselsatta. För dem med nedsatt arbetsförmåga är siffran ännu lägre, endast 44 procent. Detta ska vi jämföra med sysselsättningsgraden på 81 procent för den övriga befolkningen.

Fru talman! Denna utmaning är ännu större för personer med bostad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, det vill säga LSS. Där är endast 3–4 procent sysselsatta.

Dessutom visar statistik från Skolverket att endast en av tio ungdomar som lämnar anpassad gymnasieskola har ett jobb hösten efter. Till det kan vi lägga att det är oroväckande att var tredje ungdom varken arbetar, studerar eller deltar i daglig verksamhet.

I dag finns enligt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 140 000 ungdomar utanför både arbetsmarknaden och utbildningssystemet. Denna situation kan leda till långvarigt utanförskap och allvarligt påverka ungas psykiska hälsa och framtidstro. Det fanns inte ord om detta i statsrådets svar.

Fru talman! Vi står inför stora samhällsutmaningar, till exempel en åldrande befolkning och en ständig ekonomisk omställning. Därför är det viktigt att vi kan inkludera och värdera alla tillgängliga kompetenser inklusive hos dem med funktionsnedsättning. Trots detta visar den aviserade budgeten från regeringen till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor att man inte tar frågorna på allvar. Statsrådet Johan Pehrsons regering avsätter 4 miljoner kronor för att adressera dessa djupgående problem i vårändringsbudgeten.

Fru talman! Arbetsförmedlingens rapporter visar gång på gång att unga med funktionsnedsättning möter hinder. De har svårt att hitta arbete, och därför uppmanar jag regeringen att även titta på dessa frågor.

Fru talman! Vi kan konstatera att de nedskärningar som har genomförts under Johan Pehrsons ledning har minskat antalet specialister, arbetsterapeuter och psykologer, och de är viktiga för de unga med funktionsnedsättning som försöker etablera sig på arbetsmarknaden.

Vi kan också konstatera att bristen på specialister inom Arbetsförmedlingen innebär att man inte kan använda mycket av lönebidragspengarna. De pengarna går tillbaka till staten.

Fru talman! Det är viktigt att resurserna till Arbetsförmedlingen är säkrade så att man kan hjälpa ungdomar med funktionsnedsättning och ge dem det stöd de behöver. Det kräver en förstärkning av Arbetsförmedlingens arbete i samarbete med kommuner och andra arbetsgivare.

Återigen tillbaka till frågan. När Johan Pehrson ser statistiken och situationen för unga i dag, vad är statsrådets svar? Hur tänker statsrådet agera? Vad är statsrådets svar till alla de ungdomar som nu sitter hemma och tittar på den här debatten? Vad kan de räkna med för stöd? Vad är regeringens plan, idéer, vision? Finns det något?

Anf. 6 JONATHAN SVENSSON (S):

Fru talman! Tack till statsrådet för hans svar!

Jag tror att statsrådet lade första halvan av sitt inlägg på att diskutera vikten av det svenska utbildningssystemet och värdet av att lära sig läsa, skriva och räkna. Trots det ekar det förhållandevis tomt i budgeten när det gäller satsningar på utbildningssektorn. Det finns en satsning i vårändringsbudgeten, men den är inte jätteomfattande sett till de behov som finns i den svenska utbildningssektorn.

Utöver allt som redan nämnts i den här debatten finns det en del i statsrådets första svar som vi ännu inte har tagit upp och som gör mig lite konfunderad. Det handlar om det så kallade återupprättandet av arbetslinjen. För att främja den, menar statsrådet, har

man gjort en förstärkning av det så kallade jobbskatteavdraget för låg- och medelinkomsttagare.

Ja, genomförs en skattesänkning med det uttryckta syftet att stötta familjer som har svårt att få ekonomin att gå ihop är det kanske någonting som går att diskutera politiskt. Men i svaret lyfter statsrådet upp den här skattesänkningen som någon form av arbetsmarknadspolitisk åtgärd som skulle leda till att den stigande ungdomsarbetslösheten på något sätt plötsligt skulle minska.

Sett i det sammanhang som återfinns i svaret verkar det som att åtgärden med en skattesänkning i form av ett förstärkt jobbskatteavdrag är regeringens huvudnyckel till att komma åt den stigande ungdomsarbetslösheten.

Fru talman! Det här förstår jag faktiskt inte riktigt. Om det inte finns jobb att ta eller om man saknar förutsättningar att ta ett jobb, hur ska då en skattesänkning för dem som redan har ett jobb på något magiskt sätt göra att den som inte har ett jobb får ett jobb?

Hur kan en skattesänkning vara lösningen på ungdomsarbetslösheten, när det så gott som hela tiden går att läsa om ungdomar som söker jobb efter jobb i olika branscher men ändå inte får något jobb? På sin höjd kanske de får en timanställning med osäker tillgång till arbetstimmar.

Hur ska en skattesänkning för dem som redan arbetar innebära att de som inte arbetar får ett jobb, fru talman? Det vill jag gärna höra statsrådets svar på. (Applåder)

Anf. 7 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Där har Jonathan Svensson helt rätt. Om man sänker skatten, som sossarna har gått med på och tycker är viktigt, är det klart att det ensamt inte gör någon avgörande skillnad för unga människor som är arbetslösa.

Men jag måste vädja till delar av den socialdemokratiska bänken här, till mina skickliga och högt värderade politiska kollegor från arbetsmarknadsutskottet. Det kräver ju inte raketforskning att hålla med om att en avklarad gymnasieutbildning leder till ökade chanser att ta de minst 100 000 jobb som finns lediga i dag. Man kan inte ta alla de jobben efter avklarad gymnasium, men möjligheterna ökar kraftigt.

Jag är engagerad i ungdomsarbetslösheten, för det finns ingenting som försvårar en ung människas steg ut i livet som arbetslöshet. Frigörelse från kanske jobbiga, tjatiga föräldrar och förverkligande av små och stora drömmar kräver att man skaffar sig ett arbete och egen försörjning. Där är vi helt överens.

Jag tycker ändå att jag måste gå tillbaka till det här med skatter. Det enda Socialdemokraterna för fram är att det ska vara högre skatter på utbildning. Ju mer man utbildar sig, desto högre skatter ska det vara.

Det är marginalskatterna som ni verkar tycka ska vara så höga som möjligt. Ni har sänkt marginalskatterna år efter år efter år, och det beror på att raketforskningen till och från når fram till Socialdemokraterna.

Då inser ni att låga marginalskatter är något värdefullt, för det drar människor som vill jobba från hela världen till Sverige. Det skapar nya företag som växer och leder till jobb i alla segment, och det gör att unga människor stannar kvar i Sverige. Era skatter på högre utbildning är direkt skadliga och leder till färre företag och färre jobb i alla segment och till ökad arbetslöshet.

Sedan vill ni gå fram hårt och beskatta bankerna eftersom ni tänker att det inte någonstans leder till några högre räntor.

Det är ju en gammal känd socialdemokrat som just nu är så att säga chef för Swedbank. När jag pratar med honom brukar han förklara hur det här hänger samman. Det leder till högre räntor för små företag, vilket leder till färre anställda. På det sättet jagar ni ut jobben från vårt land, som så väl behöver investeringar och satsningar på högre utbildning och inte straffskatter på högre utbildning. Ni måste ju ändå älska att människor utbildar sig. Så var det ju. Jag har genom åren hört många socialdemokrater säga att bildning är viktigt och att man ska bry sig.

I sin andra runda lyfter Serkan Köse specifikt upp frågan om människor med funktionshinder. Det är klart att där är situationen ännu värre och har varit det ganska länge.

Det var ju så att under den förra mandatperioden, under Socialdemokraternas ledning, skedde det enorma förändringar på Arbetsförmedlingen. Veldig många människor fick sluta under den socialdemokratiska ledningen. Därför försöker vi nu i våra regeringsbrev fokusera på att Arbetsförmedlingen ska satsa mer på att hjälpa människor att koda in så att de tidigt får rätt stöd eller subventionerad anställning men också på anpassade arbetsplatser och sådant.

Jag har förhoppningsvis beskedet att ge att jag tror att Arbetsförmedlingen kommer att kunna rapportera till arbetsmarknadsutskottet att man nu gör stora förändringar och får fram fler personer som återigen ska jobba med dem som står längst från arbetsmarknaden. Det gäller inte minst människor med funktionshinder.

Anf. 8 SERKAN KÖSE (S):

Fru talman! Återigen hade Johan Pehrson fyra minuter på sig att svara på väldigt enkla frågor, men han pratade i stället mycket om raketforskning och att vi inte tycker att man ska gymnasieutbilda sig.

Det är ingen som har sagt det, tvärtom. Utbildning leder absolut till jobb. Det är viktigt. Med tanke på den missmatchning vi har på svensk arbetsmarknad i dag är det viktigt att man utbildar sig.

Sedan säger Johan Pehrson att fler har slutat på Arbetsförmedlingen under S ledning. Låt mig påminna om att det var 2019 med Johan Pehrsons budget, 2021 med Johan Pehrsons budget och 2022 med Johan Pehrsons budget, som innebar enorma konsekvenser för Arbetsförmedlingen – 3 000 människor varslades. Det var inte Socialdemokraternas budget som gick igenom i riksdagen 2019. Jag vill bara påminna Johan Pehrson om historien lite grann.

Det är Johan Pehrson som höjer funkisskatten. Vi kan ha en skattedebatt nästa gång, Johan Pehrson, men nu pratar vi om ungdomar och ungdomars situation på arbetsmarknaden. Jag pratar om unga med funktionsnedsättning. Statsrådet ger inte svar på frågorna. Återigen bekräftar det att det inte finns någon politik. Statsrådet har ingen plan. Det ser vi när vi tittar på de regionala siffrorna, när vi tittar på ungdomsarbetslösheten och när vi tittar på hur arbetslösheten ser ut hos unga med funktionsnedsättning.

Jag hade förväntat mig att statsrådet skulle komma till kammaren i dag och ge oss lite besked och lite planer och tala om vilka reformer som är på gång och hur man avser att hantera de stora utmaningarna på svensk arbetsmarknad i dag. I stället pratar statsrådet om raketforskning, gymnasiutbildning och TikTok och hänvisar till historia som inte stämmer. Återigen: De här frågorna är viktiga.

Och bankskatten, ja, storbankerna tjänar 500 miljoner kronor i vinst varje dag samtidigt som svenska hushåll går på knäna. Jag prioriterar varje dag att svenska hushåll ska ha bättre ekonomiska förutsättningar framför att bankerna ska tjäna 500 miljoner kronor varje dag på bekostnad av mig och oss andra.

Tack för debatten!
(Applåder)

Anf. 9 Arbetsmarknads- och integrationsminister
JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Det är otroligt viktigt att vi ökar konkurrensen på bankmarknaden genom att vi får en kraftig internationalisering på den europeiska marknaden för kapital. Det skulle gynna svenska medborgare – unga, mellangamla och äldre. Alla skulle gynnas av detta; det kan vi vara överens om.

Men att höja skatter för företag som jobbar med finansiering, banker, kommer att leda till att företag drabbas och därmed inte kan växa och anställa. Att höja skatten för människor som utbildar sig innebär inte per se att det strömmar hit fler människor med utbildning och att det stimuleras till utbildning.

Vi har ett av världens högsta skattetryck, och i många delar är det bra. Våra marginalskatter, särskilt på lägre inkomster, tillhör de högsta. Det är inte rimligt, om vi tror att det är människor och inte politiker som jag och Serkan Köse som bygger landet. Människor bygger det här landet. Vi måste få hit duktiga människor, för det skapar jobb och nya arbetstillfällen i alla segment.

Arbetsförmedlingen är en viktig myndighet. De följer den lagstiftning, de instruktioner och de regleringsbrev som finns, och där har de tydliga uppdrag. Detta är ett väldigt viktigt arbete. De är nästan 11 000 människor, men alla kan inte jobba på Arbetsförmedlingen. Vi måste ha ett Sverige som växer och har styrka, där människor betalar mycket skatt – inte per definition hög skatt per skalle. Om pengarna kommer in kan vi finansiera välfärd.

Men det är i de små företagen som jobben kommer att växa fram. En ung människa kanske börjar på en

glassfabrik och slutar på en batterifabrik senare i livet. Däremellan finns det mängder av utbildningsmöjligheter, som vi i dag har förstärkt. Detta är regeringens utbildnings- och arbetslinje.
(Applåder)

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2023/24:718 om konsekvenser av skarpare nedtrappning av a-kassan

Anf. 10 Arbetsmarknads- och integrationsminister
JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Teresa Carvalho har frågat mig vad jag och regeringen gjort för konsekvensanalys av förslagen i propositionen om en ny arbetslöshetsförsäkring baserad på inkomster för olika inkomstgrupper. Teresa Carvalho har också frågat vad jag och regeringen gjort för jämställdhetspolitisk konsekvensanalys av förslagen i propositionen. Teresa Carvalho har slutligen frågat om jag och regeringen avser att vidta några åtgärder för att säkerställa rätten till arbetsmarknadspolitiska insatser och aktivitetsstöd för personer som kvalificerat sig via alternativregeln och som bedöms vara i behov av sådana.

I propositionen *En arbetslöshetsförsäkring baserad på inkomster* (prop. 2023/24:128) redovisas endast konsekvenserna av de förslag som lämnas i propositionen, det vill säga själva lagförslagen. Förslagen i propositionen ska kompletteras med bestämmelser i förordning. Det är storleken på de belopp som föreslås bestämmas genom förordning som i praktiken avgör konsekvenserna för jämställdheten eftersom dessa belopp bland annat påverkar antalet ersättningstagare, ersättningens storlek och ersättningsperiodens längd. Därför framgår inte de fullständiga konsekvenserna av hela reformen i propositionen.

Arbetsmarknadsdepartementet har under arbetets gång löpande gjort konsekvensanalyser av reformen. Detta innefattar exempelvis jämställdhetsanalyser och analys av konsekvenser på individnivå, bland annat ekonomiska utfall. Jämställdhetsanalysen och analysen av övriga konsekvenser med anledning av det som föreslås i förordningar kommer på sedvanligt sätt att slutföras i samband med förordningsarbetet.

En anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program är inte en rättighet. Insatser och aktiviteter ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade. Insatser och program måste framstå som lämpliga både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Om Arbetsförmedlingen bedömer att en sökande ska anvisas till ett arbetsmarknadspolitiskt program kan programdeltagaren ha rätt till aktivitetsstöd.

I vissa fall, som till exempel vid anvisning till jobbgarantin för ungdomar och jobb- och utvecklingsgarantin, krävs dessutom att den sökande har varit arbetslös under en viss tid för att kunna ta del av programmet. När det gäller jobb- och utvecklingsgarantin

krävs bland annat också att dagarna med arbetslöshetsersättning är förbrukade. De arbetsmarknadspolitiska programmen, däribland jobb- och utvecklingsgarantin, regleras genom förordning. Arbetet med en reformerad arbetslöshetsförsäkring pågår fortsatt.

Anf. 11 TERESA CARVALHO (S):

Fru talman! När det gäller a-kassan känns mönstret igen. A-kassan förbättras under socialdemokratiska regeringar och försämras under högerregeringar. Många minns nog fortfarande alliansregeringens slakt av försäkringen förra gången det begav sig, som ledde till att en halv miljon svenskar helt och hållet lämnades utanför arbetslöshetsförsäkringen och ställdes på bar backe lagom till dess att finanskrisen kom.

När vi socialdemokrater kom till makten 2014 återuppbyggde vi a-kassan igen genom flera viktiga förbättringar. Nu styr högern ånyo, och en ny otrygghetschock står för dörren. Den här gången gäller det dem som inte hinner få ett nytt jobb inom 100 dagar, och beskedet kommer samtidigt som varselvågen sveper över landet.

Lagförslaget är omfattande, och allt är inte uselt, fru talman. Den stora systemförändringen, som innebär att man framgent ska kunna kvalificera sig för a-kassan genom ett inkomstvillkor i stället för ett arbetsvillkor, är rent av bra. Faktum är att detta var grunden och orsaken till att vi socialdemokrater tillsatte den utredning som delar av regeringens förslag bygger på.

Men att byta kvalificeringsmodell innebär inte att man måste sänka ersättningsnivåerna i a-kassan, vilket regeringen och Sverigedemokraterna nu går fram med. Den nya avtrappningen vid 100 dagars arbetslöshet säger vi socialdemokrater nej till eftersom den kommer att slå orimligt hårt. Miljontals löntagare kommer att få en sämre försäkring, och det rör framför allt LO-anslutna kvinnor.

Jag har i och med den här interpellationen ställt ett antal frågor till Johan Pehrson om hur regeringen har tänkt och vilka konsekvensanalyser man har gjort. Jag måste säga att jag häpnar över en del av de svar jag just fick höra.

För det första undrade jag om regeringen har gjort någon konsekvensanalys avseende olika inkomstgrupper. Det är ju uppenbart att förslaget kommer att slå orimligt hårt mot dem som i dag ligger under intjänandetaket, som i dag är 33 000 kronor i månaden.

För det andra är det ingen statshemlighet att det framför allt är kvinnor som ligger i de lägre inkomstspannen och som kommer att bli de riktigt stora förlorarna. Och inte nog med att förslaget i sig slår hårdast mot kvinnor – regeringen har dessutom struntat i att göra en jämställdhetspolitisk analys av förslaget, trots att det är ett krav att göra detta.

Man behöver inte vara särskilt konspiratoriskt lagd för att misstänka att det rör sig om en strategisk glömska för att regeringen helt enkelt vill slippa visa upp vilket dråpslag detta förslag innebär för kvinnor. Som arbetsmarknadsministern vet finner jag detta beteende oacceptabelt, och jag har också bett

konstitutionsutskottet att granska ministerns hantering av ärendet när det gäller detta.

Jag tycker att Johan Pehrson hade gjort klokt i att pudla i detta läge. Att som han nu gör hänvisa till dåliga ursäkter om att det kommer att komma konsekvensanalyser senare i några förordningar duger helt enkelt inte. Det är ett lagförslag som Johan Pehrson lägger fram för riksdagen, om att sänka ersättningsnivån i a-kassan efter 100 dagars arbetslöshet från 80 till 70 procent av lönen. Men hur dessa lagförändringar kommer att påverka jämställdheten framgår inte i propositionen.

Det var inte särskilt svårt att räkna ut att det kommer att handla om tusenlappar i sänkt a-kassa för dem med löner som ligger under taket, framför allt kvinnor. Könsuppdelad lönestatistik finns det gott om, och därifrån är det inte rocket science att göra den där jämställdhetsanalysen. Jag kan göra den åt ministern: Regeringens och Sverigedemokraternas politik kommer att slå hårt mot jämställdheten. Den är ett jämställdhetspolitiskt haveri. (Applåder)

Anf. 12 SOFIA AMLOH (S):

Fru talman! Drygt 8 procents arbetslöshet skördar företag inom byggbranschen varje dag, månad efter månad. Sjukvårdsregionerna varslar tusen och åter tusen anställda. Detta är konsekvenser av den här regeringens ekonomiska politik.

Regeringen har brist på förmåga, väljer jag att tolka det som, och inte på ambition eller vilja. Det är förmågan som är bristfällig när det kommer till att bekämpa inflationen. När man inte lyckas med att bekämpa inflationen ser vi hur konsekvenserna rullar ut över hushållen och arbetsmarknaden. Då väljer man att inte agera för att lindra konsekvenserna av inflationen.

Det regeringen väljer att göra i det här läget är att ändra i a-kassan. Man tycker att det är mycket lägligt att ändra i a-kassan. Det är ytterst nödvändigt för regeringen att se till att skapa en skarpare avtrappning och att människor får mindre pengar efter 100 dagar från sin a-kassa.

100 dagar är för mig en ganska kort tid, framför allt när människor ska gå ut på en arbetsmarknad när de har blivit av med jobbet för att de inte längre behövs. Byggnadsarbetaren som har blivit uppsagd ska gå ut på en arbetsmarknad där över 8 procent är arbetslösa. Då är 100 dagar inte så lång tid.

Man kan undra: Vad är det som gör att regeringen väljer att göra just den här lagändringen just nu i dessa tider? Det är nog antagligen för att statsrådet anser att det är alldeles för fett att vara arbetslös. Regeringen löser arbetslösheten genom att se till att människor blir ännu fattigare. Människor blir av med jobbet. När de blir av med jobbet ska de bli fattigare, för då kommer de på att de ska söka jobb och då få ett jobb, och på så sätt sänker regeringen arbetslösheten. Jag får inte ihop det, fru talman.

Den förklaring som regeringen och statsrådet använder sig av är att människor kommer att hamna i en

a-kassehängmatta som de ligger bekvämt i under tiden som de ska betala räkningarna. Det är den sjukvårdspersonal som arbetar oerhört hårt och jobbar övertid på övertid. De riskerar dessutom nu att varslas och att få gå ut i arbetslöshet. De ska hamna i någon a-kassehängmatta, och där ska de betala sina räkningar.

Budskapet från statsrådet är att det regeringen gör är att du ska hamna i en studsmatta. Du ska kunna studsa ut på arbetsmarknaden igen med dessa förändringar genom att du blir fattigare när du blir arbetslös. Det är för mig en gåta hur det ska gå till. Statsrådet får gärna förklara för mig, byggnadsarbetarna och all vårdpersonal hur de ska ta emot detta.

Anf. 13 JONATHAN SVENSSON (S):

Fru talman! Tack till Teresa Carvalho för en väldigt angelägen interpellation! Detta är en fråga som egentligen till stora delar borde ha varit hanterad på Regeringskansliet innan frågan landade på riksdagens bord. Men nu står vi där vi står.

I Sverige har vi en ganska lång och väldigt bra tradition av att de beslut vi fattar är beslut som fattas på goda grunder. Det är tack vare att vi har varit relativt noga med att kunna presentera underlag som diskuteras för- och nackdelar med förslag och exempelvis presenterar olika konsekvensanalyser för olika grupper. Den proposition som ligger till grund för dagens interpellationsdebatt är ett underlag som har vissa brister när det till exempel kommer till konsekvensbeskrivningar.

Fru talman! Organisationen Generation Pep, som arbetar för att sprida kunskap om barns och ungas hälsa, släppte nyligen en rapport där de presenterade det aktuella läget för barns och ungas välmående i Sverige. Rapporten är en förhållandevis dyster läsning där flera jobbiga slutsatser presenteras.

I stora delar av rapporten konstateras att samhällets ekonomiska klyftor har en stor påverkan på barns hälsa på flera olika sätt. Det handlar om alltifrån tillgång till näringsriktig mat till barn som drabbas av psykisk ohälsa på grund av familjens ekonomiska situation.

Rapporten visar bland annat att två av tio barn vars familjer har en låg inkomst är oroliga för sin familjs ekonomiska situation. Barn vars vårdnadshavare har en lägre inkomst äter frukost i mindre omfattning än barn som kommer från familjer med högre inkomster.

Barn till vårdnadshavare med låg inkomst har betydligt sämre tillgång till fritidsaktiviteter än sina kompisar från familjer med välbeställda föräldrar. Barns fysiska aktivitet påverkas också av deras vårdnadshavares ekonomi.

Det finns exempelvis ett samband mellan hur många barn som cyklar till skolan eller förskolan och deras föräldrars inkomstnivå. Andelen barn som cyklar till skolan ökar alltså ju mer pengar vårdnadshavaren tjänar.

Fru talman! Det går att konstatera att det finns ett tydligt samband mellan barns välmående och vårdnadshavares ekonomiska situation. Varför vill jag då lyfta upp de slutsatserna i interpellationsdebatten? Jo,

det är som bekant så att regeringen i propositionen om a-kassan lägger fram ett förslag om en skarpare avtrappning av a-kassan där ersättningen sänks efter 100 dagar.

De människor som får en sämre ersättning är sannolikt relativt ofta just vårdnadshavare som får betydligt svårare att klara av sin privatekonomi, vilket på så sätt gör att detta har påverkan på våra barns välmående. Det kan kanske verka lite överdrivet att lyfta fram barns välmående i en debatt som handlar om en proposition gällande a-kassan. Men jag tycker inte att det är överdrivet.

Fru talman! Sanningen är den att vi på flera områden inte vet vilka konsekvenser förändringarna kommer att få. I propositionen saknas konsekvensanalyser för olika inkomstgrupper. När det kommer till en jämställdhetsanalys är det exakt samma visa. Vi vet helt enkelt inte så mycket om propositionen.

Fru talman! Det finns en konsekvensbeskrivning med en rubrik så fin som "Barn och ungdomar". Den är lite drygt en sida lång. Där lyfter man inte fram de möjliga konsekvenserna som kan uppstå med en skarpare avtrappning av a-kassan när det kommer till barns välmående.

Det enda som i praktiken omnämns är att barn mår bra av att deras föräldrar arbetar och inte är arbetslösa, och därför ska föräldrarna inte ha a-kassa alltför länge, samt att det är bra för unga vuxna att det finns en fungerande arbetslöshetsförsäkring.

Jag vill därför ge statsrådet en chans att utveckla sitt och regeringens resonemang utanför den formella lagstiftningsprocessen om hur de bedömer att den skarpare avtrappningen kommer att påverka barn och unga när deras föräldrar får svårare att sätta mat på bordet och svårare att betala hyran i slutet på månaden. Det skulle jag väldigt gärna vilja höra lite mer om.

Anf. 14 SERKAN KÖSE (S):

Fru talman! Jag vill inledningsvis tacka min kollega Teresa Carvalho för interpellationen för att diskutera högerregeringens och Sverigedemokraternas förslag om en skarpare nedtrappning av a-kassan efter 100 dagar. Det är ett förslag som skulle innebära stora ekonomiska konsekvenser för många löntagargrupper i Sverige.

Fru talman! En trygg arbetslöshetsförsäkring är en hörnsten i den svenska välfärdsmodellen. Den ger skydd och stöd till dess att den arbetslöse hittar ett nytt arbete. Förslaget om att sänka ersättningen redan efter 100 dagar är samhällsekonomiskt kontraproduktivt.

Fru talman! I en tid där många familjer redan har det svårt ekonomiskt på grund av inflationen och lågkonjunkturen är det ohållbart att regeringen går fram med ett förslag som skulle leda till att många löntagargrupper skulle förlora flera tusen kronor i månaden jämfört med i dag.

Fru talman! A-kassan är mer än en individuell försäkring. A-kassan är en omställningsförsäkring som hjälper hela samhället att hålla ihop i tider av en ekonomisk osäkerhet. Att ge människor tid att hitta ett nytt

jobb som verkligen passar deras kompetens skyddar inte bara den enskilda individen utan också den ekonomiska strukturen i vårt samhälle.

Fru talman! Att tro att alla arbetslösa kommer att kunna hitta ett lämpligt nytt jobb inom tre månader är inte bara naivt. Det visar på en djupgående okunskap om vår arbetsmarknad. Speciellt under lågkonjunktur när jobbtillfällena minskar kommer detta förslag att skapa stora svårigheter för många människor.

Att minska stödet till arbetslösa kommer att tvinga många människor att antingen skuldsätta sig för att täcka grundläggande levnadskostnader eller söka ytterligare hjälp från socialtjänsten i kommunerna. Detta skapar en ökad belastning på andra delar av välfärdsystemet och underminerar syftet med a-kassan som en stabiliserande kraft i ekonomin.

Fru talman! Förslaget om att snabbt sänka a-kassersättningen efter 100 dagar riskerar att förvärra fattigdom och ekonomisk ojämlikhet, vilket är särskilt oroande eftersom det drabbar låginkomsttagare med osäkra anställningar, kvinnor i LO-kollektivet och unga människor. Genom att upprätthålla en stark a-kassa ger vi människor chansen att återhämta sig från arbetslöshet utan den ytterligare stressen av ekonomisk osäkerhet. Detta är avgörande för att upprätthålla en stabil och effektiv arbetsmarknad.

Fru talman! Med tanke på de potentiellt djupgående negativa konsekvenserna för både individer och samhället i stort vill jag fråga statsrådet Johan Pehrson hur statsrådet kan rättfärdiga en så drastisk åtgärd som en skarp nedtrappning av arbetslöshetsförsäkringen efter endast 100 dagar. I ljuset av de uppenbara bristerna i konsekvensanalysen, som mina kollegor tidigare har nämnt, undrar jag: Hur avser Johan Pehrson att adressera behovet av en omfattande och inkluderande analys vad gäller a-kassan och inte minst nedtrappningen?

Anf. 15 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Ja, arbetslösheten är ett enormt gissel. Om den ska bli så låg som möjligt krävs det att man satsar på utbildning och företagande. Men människor kan drabbas av ekonomiska kriser, precis som Sverige just nu har drabbats av en ekonomisk kris.

När jag tillträdde ärvde jag en inflation på 10–11 procent. Jag fick inte Europas lägsta arbetslöshet; jag fick en av de absolut högsta. Det är ingen som har önskat detta. Ingen här inne har önskat det, men det är ett faktum.

För att komma till rätta med detta i en svår tid har den här regeringen, min regering, satsat på att kompensera hushållen på olika sätt. Jag kan nämna några. Vi har höjt ersättningar som man räknar upp efter konsumentprisindex. Vi har fört över och tillbaka elstöd för att hjälpa utsatta hushåll. Vi har förstärkt bostadsbidraget. De som är mest utsatta har blivit mest skyddade mot inflationen, medan människor i övrigt, inklusive riksdagens ledamöter, har fått mindre uppräknings av

sina arvoden. Vi måste nämligen tillsammans ta oss ut ur inflationsmörkret.

En av deltagarna i interpellationsdebatten – jag tror att det var Sofia Amloh – var inne på förmågan att hålla i och hålla ut. Man kan inte bara prata om att bekämpa inflationen. Man kan inte skoja bort den, för inflation åter upp välstånd, välfärd och människors besparingar och plånböcker. Därför är det viktigt att vi bekämpar inflationen.

Jag vill inte säga att vi är där än, men det kan vara på väg. Det finns positiva signaler om att vi närmar oss 2 procent, och det kommer att få effekter på till exempel hur Riksbanken väljer att sätta räntan – det är de som gör detta – som påverkar så att vi får ned inflationen. Det är viktigt för att det ska vara få som är arbetslösa. Då är det viktigt att man får ett tillväxtklimat och att man har bekämpat inflationen. Annars är det väldigt svårt.

Socialdemokraterna har alltid backat en a-kassa som har varit hållbar och som har varit en tydlig omställningsförsäkring och där det har funnits en nedtrappning. Allt detta innehåller den a-kassa som nu föreslås i propositionen. Det är förslag om ett högre tak, det vill säga mer ersättning i början. Det är förslag om ett höjt golv för den som är kvar väldigt, väldigt länge i garantierna. De ersättningarna höjer vi. Det gäller hela vägen tills man har kommit tillbaka till arbetsmarknaden. Vi ska aldrig ge upp någon människa.

Vad är då orsaken till att vi gör detta efter fyra månader? Serkan Köse sa att det var tre månader. Det är fel. 100 dagar är fyra månader, så att säga. Det är väldigt viktigt att komma ihåg det när vi pratar om 100 ersättningsdagar. Det sker alltså nedtrappning var hundra ersättningsdag, det vill säga var fjärde månad.

Det är starkare ersättning i början men en tydlighet om att ersättningen kan komma att minska över tid om man inte har några tilläggsförsäkringar. Detta är viktigt. Det har stöd i forskning. Det har stöd i empiri i andra länder. Och det är till för att se till att detta är en viktig omställningsförsäkring. Det är därför detta görs, och jag utgår från att det är därför som också Socialdemokraterna har backat en a-kassa med nedtrappning tidigare.

Nu är den mycket rakare. Den sker var hundra ersättningsdag, var fjärde månad.

Anf. 16 TERESA CARVALHO (S):

Fru talman! Menar Johan Pehrson alltså att en sänkt a-kassa är en del av regeringens inflationsbekämpning och att det är de svagare hushållen som ska ta notan för detta samtidigt som de rikaste hushållen har fått stora skattesänkningar?

För oss socialdemokrater handlar en trygg a-kassa i grunden om respekt och anständighet. När tillvaron sätts i gungning för att mamma eller pappa blir av med jobbet är det inte barnen som ska behöva betala priset genom att gå till skolan med trasiga vinterskor. För Johan Pehrson verkar det däremot som att denna fråga framför allt bottnar i att han tycker att det är för fett att

vara arbetslös och att det behövs mer incitament för att en arbetslös ska vilja jobba. Men det finns redan incitament i a-kassan, Johan Pehrson. Det finns till och med redan en avtrappning.

Den nya modellen, med en skarpare och brantare nedtrappning redan efter 100 dagars arbetslöshet, som regeringen och Sverigedemokraterna nu går fram med kommer att slå orimligt hårt, särskilt mot dem som tjänar under intjänandetaket – och vi vet att det framför allt gäller kvinnor.

Jag vet att Johan Pehrson anser att a-kassan är för hög. Men för att sätta detta i lite perspektiv kan jag meddela att före pandemin och innan vi socialdemokrater höjde a-kassan, när många hamnade i en situation där de behövde ta del av a-kassan, låg Sverige på plats 21 av 27 i hela EU – i bottenrasket.

Det finns många uppsidor med en trygg arbetslöshetsförsäkring. Framför allt handlar det om att det bidrar till att man kommer att hitta rätt jobb i stället för bara ett jobb, vilket som helst och till vilken låg lön som helst. Vi får ju väga olika saker mot varandra, och för oss socialdemokrater väger vanligt folks trygghet väldigt tungt.

En annan aspekt är att a-kassan påverkar maktbalansen på arbetsmarknaden. Vi vet att en stark a-kassa motverkar att lönerna pressas nedåt. En stark a-kassa understöder strukturomvandling och i förlängningen en höjd produktivitet. Den dämpar konjunkturedgångar, bidrar till att upprätthålla ett högt arbetsutbud och bidrar till att upprätthålla organisationsgraden, som är en bärande del av den svenska modellen, som har tjänat Sverige mycket väl.

Men det handlar, som sagt, också om hur man ser på människan. Medan Johan Pehrson verkar utgå från att folk är lata och behöver piskas till arbete anser vi socialdemokrater att de flesta som under en period är beroende av a-kassa vill komma tillbaka till arbete och vill fortsätta göra rätt för sig.

Det är smart att ha en trygg a-kassa som gör att man kan komma vidare i arbetslivet. Självklart ska det inte vara kravlöst, men man ska kunna betala hyran under tiden man ställer om och söker ett nytt arbete. För oss socialdemokrater är det givet att det handlar om både plikt och rätt – plikten att aktivt söka jobb och att stå till arbetsmarknadens förfogande och rätten till en skälig ekonomisk trygghet under tiden man ställer om.

Det regeringen och Sverigedemokraterna nu gör tycker jag faktiskt är skamligt. Man ger sig på människor i en redan tuff och utsatt situation. När all energi borde gå till att just ställa om och söka nytt arbete ska de i stället stressas över den ekonomiska situationen och kanske rent av behöva lämna hus och hem för att pengarna inte räcker till hyran.

Anf. 17 SOFIA AMLOH (S):

Fru talman! Statsrådet svarar på våra frågor i kammaren genom att bland annat tala om förmågan att hålla i och hålla ut.

Ja, jag tror inte att det är några som helst problem för regeringen att sitta väldigt stilla i båten. Men jag tänker på de hushåll som nu sliter.

Vi har en ekonomisk situation där otroligt många hushåll – framför allt kvinnor med barn i sitt hushåll – gör allt de kan varje månad för att få ihop det. Man har sålt det man kan sälja på Blocket, man har lånat pengar från familj, släkt och vänner och man har tagit de kronor man hade på sparkontot. Det finns inte mer. Det här är den ekonomiska politik som regeringen har bedrivit, och det är kvinnor som betalar det högsta priset – framför allt arbetarkvinnor. Det är kvinnor som jobbar.

Svaret är alltså: Håll i och håll ut! Jag tycker att det är näst intill fräckt att säga så. Nu har man det här förslaget om en skarp avtrappning av a-kassan, och man gör inte ens en analys av hur det drabbar kvinnor respektive män. Det man gör är i stället att bortse från det – man vill inte utan struntar i det – och så blir kvinnor straffade igen, gång på gång. Varför?

Anf. 18 JONATHAN SVENSSON (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Jag noterar dock att statsrådet inte riktigt svarar på de socialdemokratiska ledamöternas frågor när det kommer till exempelvis jämställdhetsanalysen och andra konsekvensanalyser av den proposition man lämnar till riksdagen.

Statsrådet svarar inte heller på min fråga varför det saknas en bredare konsekvensanalys av barns situation och hur den kan komma att påverkas av den här propositionen och de effekter den kan få. Att konsekvensanalysen gällande barn och unga av en så här stor proposition – sannolikt statsrådets största den här mandatperioden – består av lite drygt en A4-sida tycker jag innebär ett klart underkänt betyg till regeringen och propositionen.

Sannolikt kommer kammaren om cirka en månad att släppa igenom den proposition som regeringen har lämnat till riksdagen. Propositionen innehåller faktiskt även en del bra saker, som mina kollegor tidigare har nämnt, men det finns en hel del här som vi inte är helt nöjda med. Som vi har diskuterat saknas det tydliga konsekvensbeskrivningar på flera områden, såsom förslagens fördelningsprofil och vilka jämställdhetseffekter förslaget kan få när det väl träder i kraft. Att i ett sådant läge införa en ganska skarp avtrappning av a-kassan är inte ett klokt beslut. Propositionen hade behövt kompletteras med de konsekvensanalyser och analyser som vi lyfter i talarstolen här i dag.

Som tidigare har nämnts vet vi inte om den skarpa avtrappningen av a-kassan kommer att resultera i att barns och ungas välmående påverkas negativt och deras hälsa försämras. Jag vill därför återigen ge statsrådet chansen att beskriva detta. Tror statsrådet att det kommer att få några konsekvenser för barn och unga i det här landet när familjer inte får ihop ekonomin?

Jag vet att statsrådet brukar beskriva a-kassan som en form av studsmatta, och alla vi i den här kammaren är nog väldigt överens om att alla som kan arbeta ska

arbета. Men det här kommer sannolikt inte att vara någon studsmatta för vare sig föräldrarna eller barnen. Det kommer inte att innebära fler fritidsaktiviteter och inte en tryggare uppväxt. I stället kommer det sannolikt att innebära fler påminnelsefakturor, fler betalningsanmärkningar, fler måltider med bristande näringsinnehåll till barnen samt fler barn som går till skolan med en klump i magen. Det är inte värdigt vårt Sverige.

(Applåder)

Anf. 19 SERKAN KÖSE (S):

Fru talman! I den här interpellationsdebatten kan vi, precis som i den förra, konstatera att statsrådet Johan Pehrson inte har några svar. Johan Pehrson pratar om att bekämpa arbetslösheten. Samtidigt drar Johan Pehrson in resurserna till den aktiva arbetsmarknadspolitikerna – till att fler ska kunna komma i arbete. Vi pratade om ungdomsarbetslösheten tidigare, och där finns det inga reformer på bordet.

Fru talman! Mina kollegor konstaterar att det inte finns någon konsekvensanalys av det förslag som ligger på bordet. Det slår väldigt hårt mot olika grupper, men det finns ingen konsekvensanalys.

Vi kan titta ut i världen, för ibland kan man väl tycka att det är bra att titta på internationell forskning och internationella studier. The Economic Journal med flera har tittat på det här och visar att kraftiga nedtrappningar av arbetslöshetsförsäkringen ofta inte leder till ökad sysselsättning. Tvärtom kan sådana åtgärder under ekonomiska nedgångar förvärra arbetslöshetssituationen. Det visar internationell forskning.

I dessa tider borde prioriteringen från regeringens sida vara att stärka det sociala skyddsnätet, inte att försvaga det. Det förslag från regeringen och Sverigedemokraterna som nu ligger på bordet riskerar att djupt påverka lågkonjunkturen men också förstärka ojämlikheten i vårt samhälle. Dessa nedskärningar kommer att tvinga människor att ta vilket jobb som helst, vilket underminerar inte bara deras välbefinnande utan också vår ekonomiska stabilitet och tillväxt.

Fru talman! En generös arbetslöshetsförsäkring fungerar som en automatisk stabilisator, vilket hjälper till att upprätthålla konsumtion och ekonomisk stabilitet. Dessa åtgärder är en investering i vårt samhälles framtida välbefinnande och inte minst i ekonomisk tillväxt.

Med det förslag som ligger på bordet kommer Johan Pehrson och Sverigedemokraterna att permanent skapa en ekonomisk underklass i vårt land. Jag vill återigen fråga Johan Pehrson: Hur kan statsrådet motivera ett så drastiskt förslag, som inte bara tvingar människor in i fattigdom efter endast 100 dagar utan också saknar stöd i internationell forskning?

Anf. 20 Arbetsmarknads- och

integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Det är väl klart att ingenting är så viktigt för barn och deras välbefinnande som att ha trygga föräldrar som kan försörja sig själva och barnen. Det

sker genom att se till att vi har en politik som skapar förutsättningar för fler nya jobb.

Människor kan ändå drabbas av arbetslöshet, kanske beroende på en regering som är oförmögen att skapa förutsättningar för tillväxt genom en klok energipolitik och en klok utbildningspolitik där utbildning lönar sig – kanske lägger regeringen höga skatter på utbildning, eller vad den nu gör – och då tycker vi att det är rimligt att ha en stark omställningsförsäkring med en nedtrappning. Det är alltså exakt samma sak som det som finns i dag, men eftersom just den här nedtrappningen kommer från den nuvarande regeringen leder den tydligen till att människor i stort sett hamnar på gatan direkt efter fyra månader.

Vi går från 80 till 70 till 65. Vi höjer taket, och vi höjer golvet om man går över i garantier. Vi ser också till att fler kvalificeras in och får rätt till a-kassa, eftersom vi har en arbetsmarknad som faktiskt har förändrats kraftigt. Vi ser till att man får en högre ersättning för det fall man är med i a-kassan. Det är viktigt att vara med i a-kassan.

Vi tycker att det här är bra och nödvändigt, men det är inte det enda man kan göra för att bekämpa arbetslöshet. Förändringen är tänkt att ske i oktober 2025 för att skapa möjlighet till kunskap, information och medvetenhet om hur den här a-kassan ser ut. Våra beräkningar visar att förändringen är i stort sett kostnadsneutral jämfört med det regelverk som finns i dag. Är man emot nedtrappning av a-kassan är det viktigt att man säger det, men då är det väldigt konstigt att man inte har gått till storms mot tidigare regelverk.

Vi har redovisat det här, inte minst i interpellationssvaret. Jag har aldrig varit med om – och jag har haft förmånen att tjäna riksdagen och svenska folket i ett antal år, fru talman – att man gör fullständiga analyser av förordningar innan förordningarna antas, så att säga. Det är väldigt ovanligt.

Det som står i propositionen är dock riktigt, och det kan man inte komma ifrån: Ska politiken leda till att fler kommer i arbete och att till att vi kommer ned i nivå från den höga arbetslöshet vi har i Sverige krävs en förändring. Man kan ju inte som socialdemokrater i riksdagen så att säga prata ned arbetslösheten. Socialdemokraterna har ju försökt få ned arbetslösheten under en högkonjunktur som varade i många, många år, men det gick inte riktigt.

Det finns stöd i empiri, i remissvaren och i forskningen för att en konsekvent och rak nedtrappning var fjärde månad – från 80 till 70 till 65 – är ett sätt att stärka arbetslöshetsförsäkringen som en omställningsförsäkring.

Anf. 21 TERESA CARVALHO (S):

Fru talman! Undersköterskor, butikssäljare, barnskötare, städare, kockar, brevbärare, kallskänkor, personliga assistenter, väktare – listan över yrkesgrupper som kommer att förlora på regeringens och Sverigedemokraternas nya a-kassa kan göras nästan hur lång som helst. Man kan också ganska snabbt dra slutsatsen att det framför allt är anställda inom

kvinnodominerade yrken som kommer att förlora tusenlappar i månaden om de inte lyckas hitta ett nytt jobb inom 100 dagar. Det är därför vi socialdemokrater säger nej till denna förändring. Det beror inte på att avsändaren råkar heta Johan Pehrson – så stor vikt lägger vi trots allt inte vid ministern.

Fru talman! Häromveckan blev jag uppringd av Gunilla, 60 år. Hon var förtvivlad. Hon har jobbat och gjort rätt för sig, men hon har nu blivit uppsagd på grund av lågkonjunkturen och får ut ersättning från sin arbetslöshetsförsäkring. Hon beskrev denna omställning som en chock. Det finns visserligen jobb att söka, sa hon, men det finns inga jobb att få.

Hon beskrev också att stödet från samhället är otroligt frånvarande. Detta kommer att bli ännu värre nu eftersom regeringen och Sverigedemokraterna skär ned på arbetsmarknadspolitiken med miljardbelopp samtidigt som vi befinner oss i en lågkonjunktur.

Gunilla var orolig för vad som ska hända nu när Sverigedemokraterna och regeringen bestämt sig för att sänka a-kassan redan efter 100 dagar. Hon berättade att hon redan lever på marginalen. Hon frågade mig om hon ska skippa både frukost och middag framöver och nöja sig med lunch.

Min sista fråga i denna debatt blir: Vad är Johan Pehrsons råd till Gunilla?

Anf. 22 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Jag har väldigt svårt att uttala mig i ett enskilt fall, men jag har träffat många människor som har stått i arbetslöshetsköer under Socialdemokraternas tid. Dessa personer har känt att det inte händer någonting. Det görs inte tillräckliga investeringar. Nedläggningar sker. Industrier flyttar utomlands. Jag vet vilken smärta och osäkerhet människor känner och hur ont i magen man kan få.

Det är därför regeringen satsar på att fler människor i vuxen ålder, via kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskola eller omställningsstudiestöd, ska få en chans att vidareutbilda sig. Jag är helt säker på att den här personen, som vi kan kalla Gunilla, vill se till att hon kan försörja sig själv och att hennes arbete leder till att hon får en möjlighet att förverkliga både små och stora drömmar. Det kan hon göra när hon kommer i arbete; det finns ingen annan väg.

Om det är svårt att hitta arbete – hon kanske har jobbat i en industri som är försvunnen – måste man ge henne ett brett stöd för att utbilda sig igen, omskola sig och ta något av de över 100 000 jobb som finns. Men det kanske inte räcker till alla som heter Gunilla, utan vi måste se till att vi också har en politik som leder till att företagsamheten i landet växer. De nya sektorerna, den gröna omställningen och den digitala revolutionen kommer att göra att det tillkommer jobb i breda segment för fler människor.

Varje person som är arbetslös är en person som skulle kunna göra mycket mer. Att a-kassan i Sverige har en tydlighet, med högt tak, lite högt golv och fler som kommer in men också med en tydlig

nedtrappning, är dock inte någonting som kommer att missgynna Gunilla.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2023/24:709 om förbud mot marknadsföring av skolor

Anf. 23 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Fru talman! Paula Örn har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att förbjuda marknadsföring av skolor, så att resurserna läggs på barns och elevers utbildning.

Det finns problem med de nuvarande reglerna för fristående skolor. och det finns inbyggda fel i friskole-systemet som helhet. Regeringen ska bekämpa osunda drivkrafter och bristande likvärdighet. Det ska inte vara möjligt att tjäna pengar genom att dra ned på kvaliteten, exempelvis genom att anställa obehöriga lärare eller inte ge eleverna den undervisningstid de har rätt till.

Därför gav regeringen i juni 2023 ett tilläggsdirektiv till Utredningen om vinst i skolan, som är en viktig pusselbit i en större omläggning av friskolepolitiken. Direktivet innebär att utredaren ska lämna förslag om vinstutdelningsförbud eller annan vinstutdelningsbegränsning, som jag här kallar för vinststopp, i skolor där det finns problem som behöver åtgärdas. Vinststopp kan till exempel gälla om en skola eller förskola håller för låg kvalitet eller om den tar emot statsbidrag som avser att åtgärda kvalitetsbrister eller annars höja kvaliteten i verksamheten. Det är ett svar från politiken på alla de fall där vinstdriften gått ut över elevernas rätt till en bra utbildning.

För att vi ska komma till rätta med systematiska utmaningar i friskolesektorn behövs också en bättre insyn och transparens. En viktig del i det arbetet är att få till en långsiktig lösning som säkerställer att information om skolor finns tillgänglig. Elever och deras vårdnadshavare ska kunna lita på den information som ges om olika skolor och deras utbildningar. Det är en förutsättning för ett fungerande och informerat val av skola.

För att säkerställa att elever och vårdnadshavare kan få tillförlitlig information ska Skolverket enligt förordningen (2015:195) om ett nationellt informationssystem för skolväsendet göra vissa uppgifter om skolenheter tillgängliga för allmänheten i ett nationellt informationssystem. Självklart omfattar statistiken alla skolor, såväl kommunala som fristående.

Även kommunerna har ett lagreglerat informationsansvar och ska därigenom informera vårdnadshavare och elever om utbildning i skolformer för barn och unga inom skolväsendet samt om sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. och som erbjuds i eller av kommunen.

När det gäller gymnasieutbildning har Sveriges Kommuner och Regioner tillsammans med Friskolornas riksförbund tagit fram ett stödmaterial för att ge

skolhuvudmän – såväl offentliga som enskilda – ett stöd i att enligt god standard utforma marknadsföringsinsatser som stämmer överens med god marknadsföringslag enligt marknadsföringslagen (2008:486) och där huvudbudskapet till eleverna handlar om studiernas upplägg, genomförande och resultat. Marknadsföringsinsatser som är utformade enligt god standard hjälper eleverna att göra väl informerade gymnasieval.

Anf. 24 PAULA ÖRN (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Jag är dock lite förvånad, för jag tycker inte att det var så mycket till svar på den fråga jag faktiskt ställde. Jag debatterar gärna det gift som vinstdriften i svensk skola har blivit, men det var inte detta det handlade om här i dag.

Om jag ändå ska ta chansen att kommentera skolministerns olika utspel om vinsten som drivkraft kan jag hittills sammanfatta det hela med att tomma tunnor skramlar mest, eller som mycket snack och lite verkstad.

Jag vill att debatten i dag ska handla om information och marknadsföring av skolor, så jag börjar med att upprepa min fråga: Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att till exempel förbjuda marknadsföring av skolor, så att resurserna i stället läggs på barns och elevers utbildning?

Svaret, som jag hittills tolkar det, är inga åtgärder. Ministern ser inte att det behövs några ytterligare åtgärder för att komma till rätta med de problem som är kopplade till marknadsföring av skolor. Jag beklagar verkligen det.

Det vore rimligt att ta krafttag för att förbjuda den oseriösa marknadsföring som just nu präglar skolmarknaden, och det finns flera skäl till det: Friskolorna får med osanning, friskolekoncernerna följer inte den frivilliga reglering ministern hänvisar till, pengar går till annat än undervisning, till exempel reklam, och det verkar inte heller bli någon offentlighetsprincip för de fristående skolorna.

Fru talman! För lite över ett år sedan stod skolministern här i kammaren och debatterade med min kollega Linus Sköld. Det handlade även då om skolor som marknadsförde sig med felaktig information. Ett exempel var en skola som på sin webbplats skrev att man anställde de bästa behöriga lärarna, men sanningen var att endast hälften av skolans matematiklärare var behöriga. Skolministern sa då att Skolinspektionen måste få ett betydligt större mandat att agera mot aktörer som inte följer den lagstiftning som finns. Vidare sa hon att hon tyckte att Linus Skölds idé om att förbjuda annan marknadsföring av skolor var intressant och att hon tog till sig den idén. Detta lät ju bra. Men jag ser inte att ministern hittills har tagit några steg för att Skolinspektionen ska få betydligt större mandat att agera, och jag ser inte att det har hänt något alls med idén om att förbjuda marknadsföring av skolor.

Som statsrådet mycket riktigt påpekar finns det korrekt information, som Skolverket sedan 2015 är

skyldigt att tillhandahålla. Problemet är att det inte är denna information som når elever och föräldrar eftersom skolor medvetet får med osanning. Menar ministern på allvar att det elever och föräldrar ska göra när de får information hem i brevlådan i form av glättiga broschyrer i fyrfärg och marknadsföringsmejl är att förutsätta att informationen är felaktig och leta på Skolverkets hemsida efter annan information för att kontrollera vad som i bästa fall kan vara halvsanningar och i värsta fall rena lögner? Vore det inte rimligare att Sveriges skolminister sätter ned foten och säger att detta inte är okej? Vore det inte rimligt att ta fram förslag för att förbjuda den vilseledande marknadsföringen i stället för att lägga ansvaret på elever och föräldrar? Vore det inte rimligt att skolministern tar sitt ansvar?

(Applåder)

Anf. 25 PATRICK RESLOW (SD):

Fru talman! Jag blir något konfunderad när jag hör Paula Örn inlägg. Hennes interpellation heter *Förbud mot marknadsföring av skolor*, och frågan som ställs i den är vilka åtgärder statsrådet avser att vidta för att förbjuda marknadsföringen av skolor. Men hela debatten tycks gå ut på att återigen kritisera friskolorna genom svepande anklagelser om än det ena, än det andra. Redan i interpellationstexten antyds till exempel att pengar används till att köpa nya skolor. Hur vet man att det är skolpengen? Det pratas om ockerhyror till ett eget fastighetsbolag, där vinsten plockas ut. Men är det inte så att även kommunala huvudmän hyr lokaler av kommunala bostadsbolag, vilket skapar stora vinster som används till annat, exempelvis massinvandringens effekter? Vi måste ändå ha rim och reson i debatten.

Skolvalet är viktigt, och då krävs ordentlig upplysning och god information om vad utbildningarna innehåller. Informationen består till exempel av broschyrer som skickas hem av både friskolor och kommunala skolor – broschyrer i fyrfärg, som Paula Örn uttryckte det. I höstas var jag en av de föräldrar som överöstes av material från skolor, mest kommunala skolor. De försökte propagera för sina skolor, och jag ser inget fel i det; det var jättebra. Det fanns inget konstigt i skrifterna, utan skolorna talade om var de låg, vad de hade för utbildningar och profiler, vad det fanns för möjligheter att läsa kurser utomlands och hur tidigare elever hade upplevt sin utbildning. Det var inget märkvärdigt och inget försök att felaktigt locka elever att söka skolan, vare sig från kommunala skolor eller fristående skolor. Det var en upplysning, och denna typ av upplysning är viktig och intressant när elever ska välja skola.

Skolorna måste också hålla sig till marknadsföringslagen, och skulle en skola inte göra det får man attackera den specifika skolan, inte kritisera generellt.

Dessutom har Sveriges Kommuner och Regioner tillsammans med Friskolornas riksförbund utarbetat en handledning för hur marknadsföring ska gå till. Här talar bland annat om tryckt material, och man ser inga problem med det.

Men för Socialdemokraterna handlar detta inte om marknadsföring utan om deras ständiga och ensidiga kritik mot fristående skolor. De letar hela tiden efter nya vägar att slippa prata om de verkliga problemen i skolan och koncentrerar sig därför på fristående skolor.

Anf. 26 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Fru talman! Det är extremt viktigt att den information som gymnasieskolorna ger är relevant och sanningsenlig. Man ska kunna lita på den information som ges. Därför är avtalet mellan Sveriges Kommuner och Regioner och Friskolornas riksförbund viktigt. Att fara med osanning när man beskriver sin skola är ett brott mot marknadsföringslagen, och det ska inte förekomma.

Skolinspektionen har sedan regeringen tillträdde fått betydligt mer resurser för att utöva tillsyn och inspektion av friskolor, vilket är väldigt viktigt också i detta sammanhang. Elever och föräldrar ska kunna lita på att den information de får är sanningsenlig.

Det är viktigt att det finns relevant information att ta del av vid val av gymnasieskola. Den 1 juli förra året trädde därför en ny lagstiftning i kraft på detta område som kommer att börjar tillämpas inför höstterminen 2025. Det handlar om nya bestämmelser som tydliggör vad informationen ska innehålla, till exempel utbildningens inriktning och vad utbildningen kan leda till. Kraven har alltså successivt skärpts.

Anf. 27 PAULA ÖRN (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret.

Det är inte mer än några veckor sedan vi båda stod här och diskuterade hur en stor skolkoncern helt dominerar marknaden för vägledningssidor för gymnasieval – webbsidor där den som betalar mest syns mest och som i vissa fall bara visar koncernens egna skolor. I den debatten blev det väldigt tydligt att man absolut inte följer överenskommelsen mellan SKR och Friskolornas riksförbund om marknadsföring, och ministern påpekade då att den inte var tillräcklig och att hon var övertygad om att det behövs en annan lagstiftning.

Jag kan tycka att det blir lite märkligt att det i dag återigen hänvisas till den frivilliga överenskommelsen hos SKR och Friskolornas riksförbund när jag frågar vilka åtgärder ministern tänker vidta. Vad tänker staten ställa för krav när vi ser att marknadsföringen fortsätter att vara vilseledande? Svaret framstår fortsatt vara ”inga åtgärder”.

Fru talman! Utgångspunkten när jag förberedde den här interpellationen var att försöka ta reda på hur mycket resurser som egentligen läggs på marknadsföring och reklam i skolan. Hur mycket av pengarna som är tänkta att gå till lärare, elever och undervisning läggs i stället på att locka nya elever till skolan? Svaret är att det är omöjligt att ta reda på det.

Det finns ett antal artiklar från 2012 och 2014 där journalister verkligen har försökt – eller rättare sagt har kunnat ta fram uppgifter om kommunala skolor och ställt frågor till fristående skolor. Det konstaterades redan då, för över tio år sedan, att det lades

mångmiljonbelopp bara i en kommun på marknadsföring och att friskolorna lade nästan tre gånger så mycket pengar på marknadsföring som de kommunala skolorna.

Vi vet alltså inte hur många miljoner som flyttas från elevernas undervisning och lärande till skolreklam. Varför är det så? Jo, därför att fristående skolor inte omfattas av offentlighetsprincipen. Tyvärr ser det inte ut som om de kommer att göra det i framtiden heller.

Det var bra att skolministern efter den massiva kritiken lät utredningen behålla uppdraget att presentera en offentlighetsprincip. Det är också bra att skolministern säger att hon vill att offentlighetsprincipen även ska gälla de fristående skolorna. Problemet, mina vänner, är att det inte är skolministern som bestämmer.

I söndagens debatt i Agenda hörde vi Jimmie Åkesson säga: Jag bestämmer alltid allt; det förstår alla. Kanske var det lite ironiskt, men skrattet fastnar lite i halsen när man inser att det faktiskt är sant. För några veckor sedan stod nämligen Sverigedemokraternas representant i talarstolen här och sa ungefär så här: Det finns ingen anledning att över huvud taget diskutera offentlighetsprincipen; vi är överens om en insynsprincip, och det är så det kommer att bli.

Hur kommer det då att bli, Lotta Edholm? Är det Liberalerna och skolministern som bestämmer över skolan och de förslag som läggs fram eller är det Jimmie Åkesson eller Patrick Reslow som alltid bestämmer allt?

(Applåder)

Anf. 28 PATRICK RESLOW (SD):

Fru talman! Jag förstår att Paula Örn är besatt av det här med vem som bestämmer vad. Man kan ju tänka på vem som bestämde när S styrde. Var det Vänsterpartiet eller Miljöpartiet eller vem var det?

Paula Örn säger nu här att det är missvisande information som delas ut i marknadsföringen. Det har dock inte lagts fram ett enda konkret bevis för att informationen skulle vara missvisande. Tvärtom har alla vi som har tagit del av marknadsföringsmaterialet som skickades ut i höstas kunnat konstatera att det är väldigt sakligt och objektivt. Man framlyfter vad det är för utbildning som bedrivs på skolan, vilka möjligheter eleverna har, vilka valbara kurser som finns och vilka möjligheter det finns att läsa utomlands liksom synpunkter från elever som har gått där. Detta gäller alltså både kommunala och fristående skolor.

Här försöker ledamoten göra en stor sak av något som inte är en stor sak. Det är viktigt att man har möjlighet att profilera sig. Jag tycker också att vi ska vara så pass ärliga att vi kan skilja på vad som är marknadsföring och vad som är vägledning. Vägledning är något helt annat. Det är en form av stödprocess till individen, neutral och oberoende, där man visar på valalternativen, medan marknadsföring handlar om att profilera en skola. Inte ens denna skillnad förstår Socialdemokraterna.

I stället för att hitta på saker och bedriva kritik rent generellt kanske man ska fokusera kritiken till när det är befogat och till den aktör, kommunal eller fristående, som skulle bryta mot marknadsföringslagen.

Anf. 29 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Fru talman! Som jag har sagt tidigare är det enormt viktigt att information om och marknadsföring för en skola går att lita på och innehåller det som är viktigt att veta för ungdomar och deras föräldrar. Detta är naturligtvis vad utbildningen innehåller och så vidare, men jag tycker också att det finns andra parametrar som är av intresse.

Det är också viktigt att det finns information som ungdomar kan se är neutral. Skolverket har sådan. Det finns statliga oberoende webbsidor som ger information om alla gymnasieskolor i Sverige. Jag tror att det är viktigt att de sidorna marknadsförs bättre än i dag så att man kan jämföra och se om det är skillnader mellan det som skolorna uppger och det som syns på de oberoende sajterna. Det är otroligt viktigt.

Öppenheten är viktig, men skolorna måste också kunna tala om vad de gör, vilken målsättning de har och vad eleverna tycker om deras verksamhet, oavsett om det är en kommunal skola eller en fristående skola. Därför är överenskommelsen mellan SKR och Friskolornas riksförbund faktiskt viktig, och det är naturligtvis viktigt att den upprätthålls.

Anf. 30 PAULA ÖRN (S):

Fru talman! Jag kan rekommendera ledamoten Reslow att lyssna på min och skolministerns tidigare debatt om just skolvalssidorna. Hela poängen med den är att man inte skiljer på vägledning och marknadsföring. Man kallar sidan snackamedsyv.se, vilket leder eleverna att tro att det handlar om vägledning när det i själva verket handlar om marknadsföring av koncernens skolor.

Jag håller med om att det är jätteviktigt med de principer som finns i överenskommelsen. Det som är problemet – det tror jag faktiskt att jag och skolministern är överens om – är att man inte följer den. Det är ett problem att det är helt tandlöst, till exempel om vi tar det konkreta fallet att man säger att man har behöriga lärare när man de facto inte har det.

Jag tycker också att det blir tydligt i den här debatten, och det välkomnar jag, att jag och skolministern har betydligt mer likartad syn på utbildningspolitiken, på våra friskolor och på de åtgärder som faktiskt behöver vidtas än vad Sverigedemokraterna och Patrick Reslow har.

Skolministern är när som helst välkommen att samarbeta med oss socialdemokrater i stället, så att den politik som hon för fram här och den oro som vi delar över bristerna i det här systemet faktiskt är något vi kan komma till rätta med. Vi skulle ju kunna komma överens om att vi nöjer oss med de statligt drivna oberoende webbsidorna där det finns neutral och sanningsenlig information som ungarna kan ta del av. Även min dotter har under året fått de broschyrer som Patrick

Reslow pratar om, och jag delar inte hans bild av saken i alla av dem.

Vore det inte bättre att vi tillsammans gjorde något åt det här, Lotta Edholm?
(Applåder)

Anf. 31 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L):

Fru talman! Det finns osunda drivkrafter i friskolesystemet. Jag tror att de flesta av oss är överens om detta. Det är därför som vi har två utredningar som sitter och jobbar med detta. Det är dels friskoleutredningen, dels Utredningen om en nationell skolpengsnorm, där det i direktiven finns många förslag som kommer att kraftigt skärpa kraven på friskolorna och kraftigt minska möjligheterna att ta ut vinst, framför allt när man driver en verksamhet som inte håller en bra kvalitet. Det finns också möjligheter till exempelvis återkrav av skolpeng vid brottslig verksamhet. Det kommer också att finnas möjligheter till tvångsförvaltning och så vidare.

Det är klart att allt detta sammantaget, tillsammans med Utredningen om en nationell skolpengsnorm, som innebär att staten tar ett betydligt större ansvar för vårt nationella skolväsen än i dag, också minskar drivkrafterna när det gäller marknadsföring av skolor. Det blir betydligt mindre intressant att marknadsföra felaktigheter än vad det kan vara i dag.

Samtidigt vill jag påpeka att det också är viktigt att det finns oberoende information som inte gynnar vare sig de kommunala eller de fristående. Sådan information ska ges till ungdomar och deras föräldrar så att de kan göra ett väl avvägt val när det är dags – ett val som är väldigt viktigt för många barn och ungdomar.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2023/24:618 om genomförande av 2020 års tolktjänstutredning

Anf. 32 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M):

Fru talman! Christofer Bergenblock har frågat mig vad min plan är för att genomföra hela eller delar av innehållet i 2020 års tolktjänstutredning, såsom förslaget om ett samlat och förstärkt tolkstöd i arbetslivet samt förslaget om en nationell funktion för samordning av tolktjänstfrågor.

En väl fungerande tolktjänst är viktig för att människor inte ska stängas ute från samhället.

Regeringens ambition är att stärka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att fullt ut delta i samhällslivet, bland annat genom att förbättra tolktjänsten för personer med dövhet, hörselnedsättning eller dövblindhet. Regeringen har därför beslutat att från och med 2025 tillföra regionerna 41 miljoner kronor för att samordna tolktjänsten för personer med dövhet, hörselnedsättning eller dövblindhet.

Jag är medveten om att det är många som otåligt väntar på besked om förslagen, inte minst de

organisationer som representerar personer med dövhet, hörselnedsättning eller dövblindhet. 2020 års tolktjänstutrednings betänkande *Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet* (SOU 2022:11) innehåller många andra förslag som berör flera departement, och vi har också fått många remissynpunkter som vi behöver analysera noggrant.

Tolktjänsten är en grundläggande förutsättning för att personer med dövhet, hörselskada eller dövblindhet ska kunna vara samhällsmedborgare med lika rättigheter och skyldigheter som andra och ha ett fungerande och självständigt liv i samhället. Ur ett funktionshinderspolitiskt perspektiv anser jag att tolktjänsten är en viktig förutsättning för delaktighet och inflytande i samhället, inte minst inom arbetslivet. Denna fråga liksom övriga förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Anf. 33 CHRISTOFER BERGENBLOCK (C):

Fru talman! När jag begav mig upp till Stockholm i dag blev tåget stående några extra minuter i Hallsberg, och sedan ropade man ut i högtalarna att anledningen till förseningen var en oanmäld rullstol där man hade bokat en vanlig plats. SJ bad om ursäkt för förseningen men inte för sitt sätt att agera.

Så där kan det vara när man har en funktionsnedsättning. Helt plötsligt råkar man ut för det som vi brukar kalla funkofobi i samhället. Man är tvungen att slåss mot funkofobin och mot fördomar, men man är också tvungen att hela tiden slåss för sina rättigheter för att kunna bli delaktig i samhället på lika villkor. Det är egentligen om detta, fru talman, som den här debatten handlar om, det vill säga delaktighet, i det här fallet delaktighet för personer med dövhet, hörselskada eller dövblindhet.

Det är ingen ny fråga som är uppe till debatt här med statsrådet, utan frågan om tolktjänsten har utretts och debatterats i över tio års tid. 2020 års tolktjänstutredning, som min interpellation handlar om, bygger i sin tur på 2010 års tolktjänstutredning, som redan då gav bilden av en splittrad tolktjänst som inte fungerade, som var både svåröverblickbar och oförutsägbar för den som behövde den och som lade fram förslag om en samlad tolktjänst.

Det resulterade sedan i en promemoria som togs fram mellan några olika departement och till sist i ytterligare en utredning som blev 2020 års tolktjänstutredning. Där befinner vi oss i dag. Utredningen blev klar i mars 2022, för snart två år sedan. Sedan var det en remisstid efter det, men det har gått ett och ett halvt år utan förslag om åtgärder eller genomförande. Det är just förslag om genomförande som jag efterfrågar, när det kommer och vad det är som kommer.

Tolktjänstutredningen innehåller en rad olika förslag, varav flera har blivit rosade av funktionshindersorganisationerna. Det handlar om att skapa en ny lag i stället för att det som nu ryms inom hälso- och sjukvårdslagen. Det handlar om att tillsätta en nationell funktion för tolkningsfunktionen. Det handlar om att

skilja arbetslivstolkningen från vardagstolkningen, vilket kanske är den åtgärd som är mest efterfrågad av samtliga. Det handlar om att förbättra möjligheten till distanstolkning både via Post- och telestyrelsen och via regionernas distanstolkning, som skulle kunna förbättras med en gemensam tolkningsfunktion. Det handlar även om frågor som kvinnors utsatthet för våld när de har dövhet, hörselskada eller dövblindhet.

Utredningen innehåller många viktiga förslag. Det har efterfrågats åtgärder från regeringen av nästan alla organisationer som berörs av dessa frågor. Svaret hittills har varit att regeringen tillför 41 miljoner kronor nästa år, vilket egentligen är en uppräkningsbidrag till regionerna, som har stått stilla sedan 1998.

Min fråga till statsrådet, som jag ändå får tacka för svaret så här långt, är: Vad är regeringens plan? Det går inte att utläsa av det som statsrådet sa.

Anf. 34 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M):

Fru talman! Tack så mycket, Christofer Bergenblock, för diskussionen och interpellationen om en mycket angelägen fråga!

Jag delar ledamotens frustration och ledsenhet över att människor är utsatta på det sätt som beskrivs genom den tågresa som ledamoten i dag har haft. Vi vet att när det gäller utsatthet av olika slag – det kan handla om att vara utsatt för våld – är just människor med funktionshinder överrepresenterade. Detta gör att vi i all lagstiftning som vi arbetar med måste ha detta som utgångspunkt.

Jag brukar säga att jag är ansvarig för samordningen av funktionshindersfrågorna i regeringen, men inom vart och ett av de områden som övriga statsråd har är de också ansvariga för funktionshindersfrågor. Det är viktigt med skolperspektiv, arbetsmarknadsperspektiv och tillgänglighetsperspektiv.

Jag har en pågående diskussion med Funktionshindersdelegationen. Det är ett forum som jag är tacksam och glad över att ha förmånen att träffa ett antal gånger per år. Jag är mån om att utveckla den mötesformen. Det innebär att man har möjlighet att träffa alla olika ministrar som är ansvariga för olika områden. Till exempel hade vi för några månader sedan ett möte med civilminister Erik Slottnér, som är ansvarig för att utveckla till exempel it-frågor. It kan vara en fantastisk möjlighet när det gäller delaktighet och tillgänglighet. Men fel utformat kan det bli ytterligare ett av alla hinder vi har att arbeta mot.

Precis som ledamoten beskrev har vi de senaste tio åren haft två utredningar. Dessa har av olika skäl inte lett till något resultat över huvud taget.

I september 2022, bara några veckor innan vi tillträdde, mottog vi sammanställningen av de olika remissvaren från 2020 års tolktjänstutredning. Det är ett omfattande material, som håller på att beredas på olika sätt inom olika segment.

Det första förslaget kom, precis som ledamoten beskrev, i budgeten. Det handlar om en viktig fråga, om att få en väg in. Där har jag haft en nära dialog, vilket

jag är tacksam över, med organisationer som Sveriges Dövas Riksförbund, Hörselskadades Riksförbund och Förbundet Sveriges Dövblinda. Jag har framfört att det här är ett viktigt första steg i tolktjänstutredningen. Man ska inte behöva ha kontakt med en massa olika instanser, utan man ska kunna ha en väg in.

Med de 41 miljonerna, speciellt dedikerade till detta i budgeten, överför vi nu det ansvaret till våra regioner. Det är en viktig del av hela denna komplexa utredning, som vi just nu håller på att bereda.

Jag vill avslutningsvis säga att jag berörs starkt av de här mötena och mycket av de unga människor som för fram att de vill komma in på arbetsmarknaden och arbeta. Det ska naturligtvis vara en möjlighet för alla. Alla som vill och kan arbeta ska få möjlighet att göra det.

Anf. 35 CHRISTOFER BERGENBLOCK (C):

Fru talman! Tack för svaret, statsrådet!

Jag är glad att statsrådet känner den frustrationen. Jag är också glad att regeringen ser till att arbetet för funktionshindersfrågorna fördelas på samtliga departement och inte bara ligger på Socialdepartementet. Men Socialdepartementet och statsrådet har naturligtvis ändå det övergripande ansvaret för dessa frågor.

Jag tror att många som följer denna debatt i dag frågar sig hur långt vi har kommit, var utredningen befinner sig och vilka skarpa förslag som kommer att läggas fram. Att de 41 miljonerna kommer 2025 är väl bekant. Det är som sagt en uppräkningslista av ett tidigare stillastående bidrag till regionerna. Men i övrigt har vi inte fått mycket till svar hittills i debatten.

Att det bereds inom Regeringskansliet är det vanliga, återkommande svaret i dessa debatter. Men det finns inget förbud mot att faktiskt berätta om det arbete som pågår i Regeringskansliet, fru talman. Att säga att det bereds i Regeringskansliet är en formulering som statsråd gömmer sig bakom. Då behöver man inte gå in mer på detaljerna. Men statsrådet har alla möjligheter att redovisa detaljerna för var man befinner sig i fråga om just utredningen om tolktjänsten.

Den fråga som ändå är mest angelägen och där det efterfrågas mest åtgärder har med arbetslivet att göra. När det kommer till utbildning finns det i dag stöd och möjligheter till tolkning i både grundskolan och gymnasieskolan. Det är något oklart i lag och förordning kring det, men det förefaller fungera. Det finns också särskilda medel att söka vid högre studier. Vuxenutbildningen hör däremot till de delar som det lyfts fram i utredningen att man behöver se över.

När man lämnar utbildningen har man i bästa fall haft en relativt väl fungerande tolkning under sin utbildningstid. Men sedan kommer man ut i arbetslivet, och då har man inte rätt till någonting. Det är då upp till den enskilde arbetsgivaren att betala vad den tolktjänst som en anställd kan behöva kostar. Om man är egenföretagare är man tvungen att själv stå för kostnaden fullt ut.

Det är inte rimligt. Det är också därför utredningen föreslår att skilja på det som i dag kallas för

vardagstolkning, som ryms inom hälso- och sjukvårdslagen, och arbetslivstolkningen, som föreslås läggas över helt och hållet på Arbetsförmedlingen. Utredningens förslag är att man ska ha möjlighet att få bidrag till tolk upp till 265 timmar per år till en sammanlagd kostnad för statskassan på mellan 300 och 400 miljoner kronor.

Det är inte en orimlighet. Det är tvärtom en nödvändighet för att fler människor med dövhet, dövblindhet och hörselskada ska komma ut i arbetslivet och få möjlighet att, precis som alla andra, bidra till och vara en del av samhället och tjäna egna pengar. Det finns uträkningar som visar att det är lönsamt inte bara för den enskildes välbefinnande utan även för samhällsekonomin. Man bidrar ju även med skattemedel när man är ute i arbetslivet.

Flera av de här organisationerna skrev en debattartikel för ett tag sedan. Den hette Ge oss en ärlig chans i arbetslivet. Det är just det som många efterfrågar.

Jag frågar specifikt om arbetslivsfrågorna i tolktjänstutredningen. Hur ser regeringen på just de förslagen?

Anf. 36 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M):

Fru talman! Alla som vill och kan arbeta ska få möjlighet att göra det. Ingen ska exkluderas från arbetslivet. Det ska finnas och vara likvärdiga möjligheter till arbete. Det är utgångspunkten för den här regeringen, som på alla sätt vill värna arbetslinjen.

Arbetslinjen är så mycket. Det handlar om att vara en del av en arbetsgemenskap, att ha någon som frågar efter en på jobbet och som undrar var man är om man drabbas av influensa några dagar. Det är en otroligt viktig del i att må bra. Och det är en av alla orsaker jag ser till att det är viktigt att vi på olika sätt säkerställer att människor som nu är exkluderade från arbetsmarknaden får tillgång till den.

Ett första steg är det som finns i budgeten för det här året. Men det finns mycket mer att göra. Det är jag den första att erkänna och tillstå. Men det är svårt. Nej, det finns inget förbud för mig att avslöja några detaljer, och jag önskar att jag kanske hade kunnat avslöja fler detaljer. Men när saker och ting bereds gör man en rad olika avvägningar och diskuterar med ett antal aktörer. När det beredningsarbetet är klart ska jag gärna återkomma och beskriva det. Jag kan avslöja att jag ser fram emot det redan nu.

Det är precis som ledamoten beskriver. När jag träffar till exempel Sveriges Dövas Riksförbund, Hörselskadades Riksförbund och Förbundet Sveriges Dövblinda beskriver de just att det egentligen inte är några större problem att få tolk och stöd under högre utbildning. Det innebär att vi har en hel del människor som är utbildade inom bristyrken och som i dag är ute-stängda. Därför är just den delen väldigt viktig att komma vidare med.

Jag säger det igen; när jag möter de här unga människorna, även i Funktionshindersdelegationen, får jag höra dem säga: Vi vill ju arbeta, vi vill vara en del av

arbetsgemenskapen och vi har utbildat oss för detta. Det berörs jag väldigt starkt av.

Det här är en prioriterad fråga som jag hoppas att jag kommer att kunna återkomma till ganska snart. Men när det bereds sker en rad olika avvägningar, och jag vill verkligen inte återkomma till ledamoten med fel uppgifter.

Anf. 37 CHRISTOFER BERGENBLOCK (C):

Herr talman! Vi går lite som katten runt het gröt när vi pratar om vad som händer och inte händer på Regeringskansliet. Jag förstår att jag inte kommer att få något svar på hur själva beredningen går till, men däremot skulle statsrådet kunna säga någonting i sitt avslutande anförande om tidsplanen eftersom det ju också efterfrågas ungefär när i tid vi kan förvänta oss propositioner och förslag i frågan från regeringen.

Det är ingen tvekan om att regeringens företrädare är fylld av goda intentioner och beskriver behoven av en utvecklad tolktjänst och andra saker inom funktionshinderområdet på ett bra sätt, men i slutändan är det såklart handling som räknas. Det är bara det konkreta resultatet som det blir någonting av. Man hade goda intentioner även 2010 och 2020 när man tillsatte tolktjänstutredningar. Den senaste var klar i mars 2022, och remissvaren kom i september. Det har gått 1 ½ år sedan dess.

Det är klart att det finns komplexa frågor att överväga och bedöma, men det måste också kunna bli resultat. Det är vad dessa organisationer förväntar sig och vad man förväntar sig som människa om man har dövblindhet, dövhet eller en hörselskada. Det måste vara vad vi kan förvänta oss av regeringen.

Det som behövs är med andra ord leverans för att få en bättre tolktjänst för de här personerna. Om statsrådet nu inte kan svara på frågorna om innehållet i det arbete som bereds kanske ändå statsrådet kan svara på frågan hur det ligger till tidsmässigt.

Anf. 38 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M):

Herr talman! Tack till Christofer Bergenblock för en engagerad och initierad diskussion om en mycket angelägen fråga! Men jag måste nog göra ledamoten besviken, för innehållet har naturligtvis bäring på vilken tidsplan vi kan hålla när det gäller genomförandet och omfattningen av förslagen.

Jag ser fram emot att i den närmaste framtiden bland annat träffa Stockholms tolktjänstcentral – faktiskt om bara några dagar – för att diskutera detta. Jag kommer också att ha ett stort möte den 29 maj för att diskutera rekommendationerna från Sveriges FN-dialog med kommittén som arbetar med frågor runt personer med funktionsnedsättningar, där även de här frågorna finns med, i Genève. Vi hade en sådan dialog för bara några veckor sedan och mottog några veckor senare ett antal rekommendationer. De kommer att tjäna som underlag i det fortsatta arbete som vi nu bedriver och kommer att intensifiera också med de olika organisationer som är nära knutna till dessa frågor.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 10 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:
Motioner

med anledning av prop. 2023/24:120 Justerad skatt på tobak och nikotin
2023/24:2896 av Helena Lindahl (C)

med anledning av skr. 2023/24:135 Riksrevisionens rapport om nationell plan för transportinfrastrukturen

2023/24:2897 av Linda W Snecker m.fl. (V)
2023/24:2899 av Gunilla Svantorp m.fl. (S)

§ 11 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 3 maj

2023/24:731 Åtgärder för att förhindra nazistat-tacker

av *Mattias Vepsä* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2023/24:732 Ökande korruption i Sverige

av *Eva Lindh* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2023/24:733 Regeringens åtgärder mot PFAS-föreningar i dricksvatten

av *Joakim Järrebring* (S)

till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2023/24:734 Infiltration av rättsvårdande myndigheter

av *Rasmus Ling* (MP)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2023/24:735 Arbetsmiljöverkets rapport om skyddsombud

av *Ciczie Weidby* (V)

till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2023/24:736 Minskad sårbarhet i fråga om upphandlade tjänster för utbetalningar

av *Hanna Westerén* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2023/24:737 Avtal mellan svenska och iranska universitet

av *Alireza Akhondi* (C)

till utbildningsminister Mats Persson (L)

den 6 maj

2023/24:738 Ekonomisk jämställdhet

av *Eva Lindh* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2023/24:739 Hanteringen av övergivna fastigheter och revideringen av förköpslagen

av *Denis Begic* (S)
till statsrådet *Andreas Carlson* (KD)

§ 12 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 3 maj

2023/24:857 Blinda beredskapsflygplatser

av *Björn Söder* (SD)
till statsrådet *Carl-Oskar Bohlin* (M)

2023/24:858 Träffsäkerhet i stöd till detaljplanearbete

av *Markus Kallifatides* (S)
till statsrådet *Andreas Carlson* (KD)

2023/24:859 Etablering av varg

av *Magnus Persson* (SD)
till landsbygdsminister *Peter Kullgren* (KD)

2023/24:860 Svenskt stöd till Taiwan på WHA 2024

av *Nima Gholam Ali Pour* (SD)
till utrikesminister *Tobias Billström* (M)

2023/24:861 Georgiens positionsförflyttning

av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister *Tobias Billström* (M)

den 6 maj

2023/24:862 Utredningen av lokala skyddsombud

av *Magnus Persson* (SD)
till statsrådet *Paulina Brandberg* (L)

2023/24:863 Reglering av insatsen ledsagning i en särskild lagstiftning

av *Ewa Pihl Krabbe* (S)
till statsrådet *Camilla Waltersson Grönvall* (M)

2023/24:864 Armeniens närmande till Europa

av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister *Tobias Billström* (M)

2023/24:865 Brister i Arbetsförmedlingens matchningstjänst Rusta och matcha

av *Serkan Köse* (S)
till arbetsmarknads- och integrationsminister *Johan Pehrson* (L)

§ 13 Kammaren åtskildes kl. 15.03.

Sammanträdet leddes
av andre vice talmannen från dess början till och med
§ 9 anf. 36 (delvis) och
av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Meddelande om partiledardebatt med anledning av val till Europaparlamentet	1
§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövningar	1
§ 4 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
§ 5 Ärenden för bordläggning	1
§ 6 Svar på interpellation 2023/24:675 om regionala skillnader i arbetslöshet	1
Anf. 1 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L).....	1
Anf. 2 SERKAN KÖSE (S).....	2
Anf. 3 JONATHAN SVENSSON (S).....	3
Anf. 4 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L).....	3
Anf. 5 SERKAN KÖSE (S).....	4
Anf. 6 JONATHAN SVENSSON (S).....	4
Anf. 7 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L).....	5
Anf. 8 SERKAN KÖSE (S).....	5
Anf. 9 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L).....	6
§ 7 Svar på interpellation 2023/24:718 om konsekvenser av skarpare nedtrappning av a-kassan.....	6
Anf. 10 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L).....	6
Anf. 11 TERESA CARVALHO (S)	7
Anf. 12 SOFIA AMLOH (S)	7
Anf. 13 JONATHAN SVENSSON (S).....	8
Anf. 14 SERKAN KÖSE (S)	8
Anf. 15 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L).....	9
Anf. 16 TERESA CARVALHO (S)	9
Anf. 17 SOFIA AMLOH (S)	10
Anf. 18 JONATHAN SVENSSON (S).....	10
Anf. 19 SERKAN KÖSE (S)	11
Anf. 20 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L).....	11
Anf. 21 TERESA CARVALHO (S)	11
Anf. 22 Arbetsmarknads- och integrationsminister JOHAN PEHRSON (L).....	12
§ 8 Svar på interpellation 2023/24:709 om förbud mot marknadsföring av skolor.....	12
Anf. 23 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L)	12
Anf. 24 PAULA ÖRN (S).....	13
Anf. 25 PATRICK RESLOW (SD)	13
Anf. 26 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L)	14
Anf. 27 PAULA ÖRN (S).....	14
Anf. 28 PATRICK RESLOW (SD)	14
Anf. 29 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L)	15
Anf. 30 PAULA ÖRN (S).....	15
Anf. 31 Statsrådet LOTTA EDHOLM (L)	15
§ 9 Svar på interpellation 2023/24:618 om genomförande av 2020 års tolktjänstutredning	15
Anf. 32 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M)	15
Anf. 33 CHRISTOFER BERGENBLOCK (C)	16

Anf. 34 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M)	16
Anf. 35 CHRISTOFER BERGENBLOCK (C)	17
Anf. 36 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M)	17
Anf. 37 CHRISTOFER BERGENBLOCK (C)	18
Anf. 38 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M)	18
§ 10 Bordläggning	18
§ 11 Anmälan om interpellationer	18
§ 12 Anmälan om frågor för skriftliga svar	19
§ 13 Kammaren åtskildes kl. 15.03.	19